

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De consurrectione secundùm vires superiores in vita contemplatiua
spirituali, & de separatione animæ & spiritus. Cap. L.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

Iudith 10. Judith nominatur myrrha optima, qua se perunxit, quando interficeret intendebat Holofernem hostem Iudeorum, qui figura fuit hostis infernalis. Tertius gradus probationis accidit homini, quando ultra omnes hastationes etiam ab hominibus despicitur, deridetur, & velut insanus, atque obsecrus reputatur, etiam ab illis, qui honesti, virtutibus praediti, sancti, & docti esse videtur: quia per hoc magis cōsternantur in pusillanimitatem, & quandam desperationem. Istud accidit beato Iob, quando illi tres amici, qui venerant ad consolandum eum, instinctu iniunctorum in tantum obsecrantur, ut omni consolatione postposita, contumeliosè improparent ei, quod à Deo propter peccata sua esset plagatus: & per hoc ei maximum dolorem intulerunt. Sic etiam contingit circa istos, quia dum propter pressuram magnam foris ostendunt aliquos gestus singulares, exprobantur, contemnuntur, deridentur, detrahuntur eis, & reputantur tanquam obsecris ab hoste infernali. Et hoc permittit Deus, ut ipsi charissimi amici sui extremè probentur, & purgentur: quia per huiusmodi intendit eos perducere ad perfectissimam similitudinem Christi Iesu, quem in cruce proposuit velut exemplar: ideo homo in corde suo statuere debet, quod nunquam tam industrius pictor fuit, qui tanta diligentia omnia lineamenta exemplaris exprimere studuerit, in longitudine videlicet, latitudine, ordine, & etiam in similitudine colorum superducendorum, quemadmodum Deus ab aeterno sua immensa sapientia praeuidit atque præordinavit de humanae specie præelectis amicis, quomodo ipsos istis medijs fideliter feliciterque perducturus esset ad perfectissimam similitudinem Christi. Iste gradus signatur per tertiam myrrham, quæ in Canticis Cantorum vocatur probatissima, dicente sponsa: *Surrexi, ut aperirem dilecto meo, quia manus meæ distillauerunt myrram: digitæ meæ pleni myrra probatissima. Pessulum oīty mei aperiæ dilecto meo,* hoc est, voluntatem meam resignauit in potissimum beneplacitum Dei, etiam in omni aduersitate, & tribulatione, & per hoc aperui ei introitum animæ meæ ad requiescendum, qui thalamum suum dūtaxat locare vult in corde quieto. Hæc ergo tetigisse sufficiat de consuptione secundum inferorem hominem.

De consuptione secundum vires superiores in vita contemplativa spirituali, & de separacione animæ & spiritus.

Cap. L.

Consur-

Conſurrecțio vitæ contemplatiæ, quæ exeretur secundum par-
tem hominis medianam, hoc est, secundum superiores animæ vi-
res, hinc est prosequenda. Sciendum ergo quod anima in tres par-
tes diuiditur in Scripturis, & vnaquæque habet suum speciale nomē.
Pars inferior, quæ est secundum vires inferiores, vocatur anima; quia Anima
secundum illam partem unita est corpori, dans illi vitam. Media pars
dicitur spiritus, & accipitur secundum tres vires superiores, quibus ho- Spiritus
mo in tantum valet appropinquare Deo per iugem contemplationē,
vt unus spiritus eum eo efficiatur. Suprema pars animæ, ubi istæ tres Mens.
vires originaliter unitæ sunt, vnde & effluunt sicut radij ex sole, & quod
iterū influunt, vocatur mens: & est centrū animæ, impressam seruans
imaginem Sanctæ Trinitatis. Est autem tam nobilis, vt proprium sibi
nomen dari nō posse: sed diuersis appellatur nominibus, prout melius Animæ &
potest, & est supremum in anima. In confusione ergo spiritus, hoc spiritu di-
uisio.
est, superiorum virium, oportet præcedere diuisionem quandam ani-
mæ, scilicet in animam, & spiritum; quia hanc confusione opor-
tet fieri in spiritu penitus libero. Hanc autem diuisionem, iuxta verba Hebr. 4.
B. Pauli, operatur in nobis sermo Dei viuus & efficax, pene et ab ilior omni
gladio acripius, vt spiritus ab omnibus liber, prosequi valeat proprium
suum opus contemplationis: & sicut dicit Augustinus lib. de Spiritu
& Anima, nihil mirabilius est ista diuisione inter animam & spiritum,
quia essentialiter unum sunt. Sed ideo sit, vt in imo remaneat, quod in
homine animale vel sensualis est, & liberè sursum erulet quod spiri-
tuale est, vt aptum fiat sublimari usque ad speculationē diuinæ clarita-
tis, sicq; uniri Deo, & in eandem imaginem transformari: qui adharet
Deo, unus spiritus cum eo efficitur. Interdum autem spiritus hominis Cor. 6.
intantum abstrahitur à corpore & anima, vt spiritus dicatur esse in spi- Spiritum
ritu: quod sit, quando vires superiores sic sursum tractæ sunt, quod ho- esse in spi-
mo omnium exteriorum oblitus est, etiam illorū, quæ in corpore suo
corporaliter aguntur, & solummodo in illa per memoriam vel intel-
lectum tractus est, quæ in spiritu, aut per spiritum sunt. De quo Iohannes Apoc. 1.
in Apocalypsi dicit: Fui in spiritu in Dominica die. Quod expones Apoc.
Haymo, dicit: Iohannes sic fuit in spiritu, quod tamen ipsam carnem
funditus non deseruit, sed spiritu æternitatis adhæsit mens eius, & à
spiritu docente assumptus fuit spiritus docendus, ideo tam mirabilia, spiritu es-
& profunda vidit. Quandoque etiam spiritus hominis tanto impetu, se supra
seu amoris seruore supra se rapitur, vt merito spiritus supra spiritu es- Spiritum.

Gggg se di-

sed dicatur, cum scilicet non solum omnia alia, sed etiam seipsum trahit, & miro modo sit, ut per dilectionis ignem supra se fustollatur in illum, qui est supra omnia, & per vim amoris compellatur etiam exire a se; ita ut nihil sit in eo, hoc est, in sua memoria, intellectu, & amore, præter solum æternum amorem, qui est ipsemet Deus, in quo spiritu esse totus spiritus nudè submergitur. Tertiò humanus spiritus in tantum à fine spiritu, seipso plerunque diuiditur, ut spiritus sine spiritu esse dicatur, quando scilicet incipit à seipso omnino desicere, & in supereminentem quendam statum transitum facere, ut quando introducitur ad Deum sibi pereminenter contemplandum.

Consequenter est hic notandum, quod confusio virium superiorum valde difficulter potest exprimi, propter eius subtilitatem: sed & hoc ipsum, quod exprimi potest, non potest perfectè intelligi, nisi ab illis, qui per experientiam hanc notitiam receperunt: & ideo paucis hinc verbis intendo de hoc scribere, quia in ista confusione magis rapitur anima, quam per seipsum ascendet: & potius agitur, quam agitur. Isthaec autem Spiritus sancti interna operatio sine numero multipliciter sit, nostra vera operatio, quam in hac confusione agere habemus, non est tam multiplex, sed similis est ferè operationi nostræ in confusione virium inferiorum; tamen actio illa vel operatio tantum nobilitate excedit, quantum aurum terram; tantum subtilitate, quantum aer terram; & tantum claritate in cognitione, quantum stellas: & ideo inexperti, etiam si subtile ingenio sint, ex istis scriptis non poterunt comprehendere eius nobilitatem, donec hoc ipsi experimentantur: quia, quāuis ingenio suo bene capiant, necesse est, ut sit aliquid intellectuale increatum lumen, unde omnia intellectualia creatura lumen effluxerit, ramen non possunt intelligere quomodo increatum lumen in spiritu nostro operetur, aut in spiritu nostro nascatur, nisi duntaxat experiendo. Et hoc est quod dixit Christus Patri suo: *Confiteor tibi Pater Domine cali, & terra, quia abscondisti haec à sapiensibus, & prudenter huius seculi, & reuelasti ea parvulis, id est, humilibus, mortificatis. Et ad discipulos suos: Beati, inquit, oculi qui videt que vos videris. Dico vobis, quod multi reges & Propheta voluerunt videre que vos videris. Per reges intelliguntur, qui natura fortis sunt, & exercet se multum in ieiuniis, vigilijs, disciplinis, cilicijs, orationib⁹ vocalibus, & similibus, quibus natura castigatur: & in his penitentia operibus confidentia habet, inde presumptuos⁹ efficiuntur, plerisque etiam contemnentes alios,* qui

Math 11.

Luc 10.

Reges.

qui non sunt tam fortis ad agendum pœnitentiam. Per Prophetas in Prophetae
telligimus eos, qui habiles aut subtiles sunt naturali ingenio, & ni-
tuntur per illud peruenire ad contemplationem æternorum: sed tali-
um oculi non beatificantur, quia licet velint videre diuina, tamen
non potest eis contingere, eò quod immortificati maneat in propria
voluntate.

Et hoc scias pro vero, quod causa istius obsecrationis spirituale lu-
men præpedientis, est immortificata voluntas, sicut supercilia operiunt
oculos exteriores. Si igitur peruenire volueris ad veram, spiritualem,
& intellectualem contemplationem, denuda, & eruca perfectè vo-
luntatem tuam ab omni velle, & nolle: quia voluntas propria, quæ nō
est traxta, aut transfusa in diuinum benepacitum, est sicut columnæ
sustentans omnes muros inordinationis: & quando ista columnæ tol-
litur, tunc corruunt omnes muri Iericho. Ipsa etiam est sicut sentinæ na. Iofux 6.
vis, congregans in se omnem immuditiam peccatorum. Ceterum, ut
habeatur maior notitia, potest illud increatum lumen seu claritas af-
filiari exteriori soli, qui simplex est in claritate sua, & tamen clari-
tas illa recipitur secundum magis & minus, scilicet secundum dispo-
sitionem, & aptitudinem obiecti, in quo recipitur: quia aliter recipi-
tur in vitro nigro, aliter in glauco, & aliter in albo, & tamen una est
claritas; sed propter dispositionem vitrorum, unum magis illumina-
tur quam aliud. Sicut etiam est in istis tribus gradibus seu partibus, quos
in anima assignavimus. Hæc illustratio intellectus potest etiam con-
uenienter accipi, aut intelligi per similitudinem auroræ, de qua An-
geli in Canticis Cantorum dicunt: *Quæ est ista quæ progreditur quasi
aurora consurgens?* Lux siquidem auroræ paulatim eleuatur, tieuando
dilatatur, dilatando clarificatur, & tandem definit tota aurora, muta-
tum clarum diem, seu solarem splendorem. Sic etiam est intellectua-
le lumen in homine primò parvum, & basile, quando scilicet est in
inferioribꝫ viribus, in quibus homo se exercet: & quando progreditur
in exercitijs, tunc etiam paulatim eleuatur, & dilatatur in intelle-
ctu: quæadmodum videmus, quod quando altius stamus, tanto plura
possimus prospicere: & tandem in tantum intellectus suus eleuatur &
dilatatur, ut excedat humanam capacitem & intelligentiam, per-
mitaturque in clarum diem, in quo contemplari possit æternum solē.
Et secundum istam elevationem, & dilatationem, etiam omnia alia
exercitia hominis eleuantur, dilatantur atque nobilitantur.